

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-824/18-J

Název	Základní škola a Mateřská škola DOMAMIL, příspěvková organizace
Sídlo	675 43 Domamil 115
E-mail	zsdomamil@seznam.cz
IČ	70 279 535
Identifikátor	600 122 042
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radmila Punčochářová
Zřizovatel	Obec Domamil
Místo inspekční činnosti	Domamil 115, Domamil135
Termín inspekční činnosti	25. 4. 2018 – 2. 5. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Domamil je umístěna ve třech samostatných budovách. Základní školu (dále ZŠ) navštěvuje 94 žáků z Domamili a okolních obcí. Žáci jsou vyučováni v sedmi třídách (na prvním stupni 3 třídy a na druhém stupni 4 třídy). Na prvním stupni se spojují dva ročníky.

Mateřská škola (dále MŠ) s celodenním provozem zajišťuje vzdělávání ve dvou třídách pro 33 dětí ve věku od tří do sedmi let. Kritériem pro rozdělování dětí do tříd je jejich věk. V budově MŠ je umístěný také obecní úřad, knihovna, internetové centrum, školní jídelna a soukromé byty. Školní zahrada získala v roce 2013 titul Přírodní zahrada (například zvýšené záhony na pěstování zeleniny, bylinková spirála, záhony s trvalkami a další).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) je ve funkci prvním rokem. V koncepci rozvoje školy postihuje všechny základní oblasti života školy. Cíle jsou konkrétní a reálné, např. úzce spolupracovat se zřizovatelem, zlepšovat materiální podmínky školy, úspěšnost přijatých žáků na střední školy a odborná učiliště, přechod dětí z MŠ do první třídy, žáků na II. stupeň či snaha mít stabilizovaný počet dětí a žáků ve škole. Ředitelka má manažerské zkušenosti z předchozího působiště (vedení a práce v detenčním zařízení), její demokratické řízení se projevuje na příznivé atmosféře ve škole mezi zaměstnanci, dětmi a žáky. Rovněž také účelně využívá nástroje ke zlepšování školního klimatu (pohovory, rozborů), podporuje přátelskou atmosféru ve škole a ovzduší spolupráce mezi dětmi, žáky i pedagogy. Ve škole zavedla ředitelka funkční systém řídicích a kontrolních mechanismů, který je důsledně uplatňován a umožňuje řádný chod školy. V plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na daný školní rok je stanovena minimálně jedna účast na vzdělávací akci pro každého pedagoga. Pedagogičtí pracovníci se ale také průběžně vzdělávají, pracují jako tým, předávají si poznatky z praxe i ze seminářů, které následně aplikují do praxe.

Ředitelka stanovila kompetence pracovníkům a jejich aktivity pravidelně vyhodnocuje na poradách. Hospitační činnost je plánovitá. Se závěry z hospitací seznamuje pedagogický sbor na poradách. Všichni učitelé jsou kvalifikovaní vyjma jedné vychovatelky, která učí část úvazku na I. stupni nekvalifikovaně.

Vzdělávání v MŠ probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) Duhová školka, jehož přílohou je Školní program MŠ environmentálního vzdělání, výchovy a osvěty. V průběhu školního roku jsou navíc plněny cíle a úkoly krátkodobých projektů – například Těšíme se do školy, Svátek knížek. Učitelky věnují zvýšenou pozornost dětem nejstarší věkové skupiny s důrazem na děti s odkladem školní docházky. Věnují značný časový prostor cvičení jejich schopnosti zrakové diferenciaci, určování rozdílů mezi slovy, spojování zvukových a optických jevů, cvičení paměti na obrázky a tvary, na řadu slov nebo slabik. Velmi často s těmito dětmi procvičují motoriku mluvidel a koordinaci ruky a očí při písemném projevu.

Materiální i psychohygienické podmínky odpovídají potřebám MŠ. Vhodnými motivační prvky jsou také hudební nástroje (klavír, elektronické hudební nástroje) a rytmické nástroje dětí či interaktivní tabule. Výbornou úroveň má školní přírodní zahrada společná pro MŠ i ZŠ s vybavením pro pohybové a pracovní činnosti, hřiště s průlezkami a tělocvičným náradím. Rozvrh učitelek MŠ je organizován tak, aby byla vždy při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče a bezpečnost.

Školní vzdělávací program pro ZŠ je v souladu s rámcově vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Škola průběžně naplňuje výstupy. V budovách ZŠ jsou vedle kmenových učeben i odborné učebny (počítačová učebna, cvičná kuchyňka a další). Naopak jazyková učebna je zcela nevyhovující pro kvalitní výuku cizích jazyků (není vybavena didaktickou a informační technikou umožňující kvalitativní posun žáků v jazykových dovednostech – intonace, poslech – rozvoj jazykových dovedností). Také školní hřiště a zahrada s přírodní učebnou v bezprostřední blízkosti školy jsou v příhodném počasí využívány k venkovní výuce – výborné skloubení propojení teorie s praxí. Přestože část školních prostor je vybavena starším nábytkem, je pozitivní, že všem zaměstnancům školy se daří vést žáky ke správnému vztahu k pracovnímu prostředí. K příznivému působení přispívá také výzdoba společných prostor s využitím prací žáků.

V době inspekční činnosti byla bezpečnost žáků zajištěna, včetně uzavření všech budov proti vniknutí cizích osob. V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků věnuje škola přiměřenou pozornost, o čemž svědčí nízký počet úrazů.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně, která je zároveň pověřena funkcí metodicky prevence. Spolupráce s vedením školy, třídními učiteli a ostatními pedagogy je podporována pravidelným setkáváním (pedagogické rady) a denním kontaktem. Důležitá a účinná je vzájemná spolupráce se speciální pedagožkou – učitelkou 1. stupně, která také vede kroužek logopedické prevence v MŠ. K základním strategickým cílům v oblasti poradenství patří důsledná spolupráce se zákonnými zástupci žáků, komunikace s poradenskými zařízeními a systematické předávání informací mezi všemi účastníky, což podporuje účinnost poradenských služeb. Minimální preventivní program je směřován především k naplňování cílů prevence sociálně patologických jevů, výchově ke zdravému životnímu stylu, osvojování pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti žáka. Činnost školního poradenského pracoviště je pravidelně vyhodnocována.

Zájmové vzdělávání má k dispozici jednu vlastní učebnu, dále také využívá venkovní prostor okolo školní budovy, školní zahradu, případně vedlejší učebnu ve škole. Materiální zázemí ŠD vyžaduje zlepšení současného stavu. Jedná se např. o nedostatečný počet stolů a židlí v učebně, nevyhovující je prostor na odkládání aktovek. Stávající nábytek nepůsobí esteticky ani podnětně.

K zajištění vzdělávání a bezproblémového chodu školy byly využity finanční prostředky základní dotace státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, účelové dotace z rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Škola se zapojila do projektu Šablony pro MŠ a ZŠ, který byl financován z evropských strukturálních a investičních fondů. V oblasti životního prostředí škola začlenila žáky do projektu environmentálních aktivit financovaného z Fondu Vysočiny. Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele byl použit na úhradu provozních a částečně i mzdových nákladů. Dalším zdrojem příjmů byly finanční prostředky od zákonných zástupců za zájmové vzdělávání a úplata za předškolní vzdělávání. Finanční zdroje umožňovaly naplňování výstupů školních vzdělávacích programů.

Školní stravování pro děti a žáky škola zajistila ve vlastní školní jídelně, která se nachází v budově MŠ. Zákonnými zástupci nebyl uplatněn požadavek na stravování s omezeními podle dietního režimu. Zdravé stravovací návyky žáků byly podporovány zapojením školy do evropských projektů (Ovoce do škol, Mléko do škol).

Hodnocení průběhu vzdělávání

MŠ se profiluje na environmentální výchovu. Spolupracuje s ekologickými středisky a je členem celostátní sítě mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu MRKVIČKA. Děti se učí vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled a aktivní postoj k životu.

K plánování a organizování předškolního vzdělávání přispívaly pečlivě vedené záznamy o dětech, učitelky průběžně pracovaly s diagnostikami a osobními portfolii. V průběhu sledovaných aktivit byly spontánní a řízené aktivity vyvážené, založené na aktivní účasti všech zúčastněných. Během celého dne učitelky děti motivovaly a povzbuzovaly. Významnou roli hrála tělesná cvičení venku na školním hřišti, kdy učitelky posilovaly tělesnou zdatnost dětí, jejich obratnost a vytrvalost. Zároveň vedly děti k dodržování dohodnutých pravidel. Při průpravných cvičích či přirozených cvičeních motivovaly vlastním příkladem a předcvičováním. V dopoledních činnostech byly zařazovány didaktické hry s pravidly, činnosti organizované a řízené učitelkami v menších skupinách, frontální činnosti. Během sledovaných činností byly zařazovány další metody a formy – práce s knihami a encyklopediemi, objevy a experimenty, práce s interaktivní tabulí, metody prožitkového, situačního a kooperativního učení). Dostatek času bylo věnováno rozvoji polytechnických dovedností dětí v nácviu praktických činností (správné držení tužky, vytváření artefaktů z přírodních i umělých materiálů). Děti měly možnost využívat efektivní moderní učební pomůcky (pro rozvoj jemné motoriky, konstruktivních schopností a grafomotoriky).

Zároveň pedagožky učily děti vytvářet předpoklady pro zdravý životní styl (pěstováním zdravých návyků například čištění zubů po jídle). Podporovaly vzájemnou komunikaci a kooperaci, vedly děti ke vzájemné toleranci, spolupráci a připravovaly je na bezproblémový vstup do ZŠ.

Ve všech sledovaných hodinách na prvním i druhém stupni vzdělávací cíle hodin vycházely z požadavků školního vzdělávacího programu.

Vyučující seznámili žáky s plánovaným průběhem a cílem hodiny. Přestože úvodní motivace nebyla vždy využita, v průběhu hodiny se učitelům dařilo žáky zaujmout.

Běžným jevem bylo využívání vhodných příkladů získaných znalostí a dovedností v praktickém životě. Hodiny byly organizačně promyšlené. Vyučující vytvářeli podmínky pro aktivitu žáků, kteří pracovali se zájmem k plnění zadaných úkolů. Výuka byla vhodně doplňována učebními pomůckami. Pozitivní bylo, že i žáci se slabšími znalostmi zažili pocit úspěchu.

Velmi úspěšní byli vyučující při podpoře vstřícné pracovní atmosféry. Byli trpěliví a vnímaví, důsledně vyžadovali plnění úkolů a dobře znali osobnosti jednotlivých žáků. Ti se v hodinách cítili bezpečně, neobávali se vyjádřit svůj názor nebo požádat v případě potřeby o pomoc.

Metodické zkušenosti učitelů se projevovaly především při výkladu nového učiva. Pedagogové postupovali trpělivě, opakovaně upozorňovali žáky na možné příčiny chyb, důsledně usilovali o přísně logický sled získávání nových poznatků. Zadání samostatných prací bylo vždy promyšlené.

Učitelé volili formy a metody práce, které směřovali k aktivnímu zapojení žáků, což se dařilo realizovat. Často byl zaznamenán individuální přístup učitelů k žákům. Využití didaktické techniky bylo zaznamenáno v určitých pasážích vyučovacích hodin, ne ale vždy ve všech sledovaných hodinách. Například žáci v hodině českého jazyka na druhém stupni

pracovali na počítačích se zvoleným programem pro procvičování učiva. Logická struktura hodiny a důslednost vyučující při sledování zpětné vazby zvyšovaly účelnost zvoleného postupu vzhledem k danému cíli hodiny.

Méně často bylo pozorováno využití mezipředmětových vztahů a diferenciací výuky vzhledem k individualitě žáka. Hodiny byly v závěru zhodnoceny učiteli i žáky.

Méně často byla využívána příležitost účinně podpořit práci s chybou, a tím rozvíjet schopnost vzájemného sebehodnocení plánovitým organizováním kontroly výsledků samostatné práce.

Školní družina má jedno oddělení, o její činnost je velký zájem a je překročen maximální počet žáků v oddělení. V době od poslední inspekční činnosti došlo k pozitivnímu posunu její činnosti (sportovní, kreativní, relaxační apod.). Podporuje rozvoj příznivých sociálních vazeb. V hospitované výuce vychovatelka školní družiny účinně organizovala relaxační činnosti nejmladších účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti MŠ mají velmi dobré znalosti o živé a neživé přírodě a její ochraně, o zdravém životním stylu a ochraně zdraví. Dále dosahují velmi dobrých výsledků vzdělávání v oblasti samostatnosti, sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

V průběhu sledovaných aktivit se děti aktivně zapojovaly do jednotlivých činností, komunikovaly, spolupracovaly a intenzivně přemýšlely. V průběhu veškerých činností plně respektovaly společně nastavená pravidla, což se velmi pozitivně projevovalo ve vzájemných vztazích. Nejstarší děti se výborně orientovaly na ploše a v prostoru, znaly požadované tvary, barvy a počty předmětů. Dokázaly skládat obrázky z více částí, skládaly stavebnice podle vlastní fantazie, doplňovaly chybějící části obrázků. Uměly si zapamatovat předložené tvary nebo obrázky, poznávaly na nich změnu, pamatovaly si jejich pořadí a polohu. Nejstarší děti rozkládaly slova na slabiky a naopak, uměly pojmenovat hlásku ve slově na začátku nebo na konci, skládaly slova z jednotlivých hlásek. Uměly si zapamatovat delší věty, říkadla, básně a písně. Většina nejstarších dětí měla uvolněnou ruku pro budoucí psaní, měly správný úchop tužky. Dovedly vybarvovat bez přetahování, obtahovat různé tvary, překreslit dle předlohy křížek, kruh, trojúhelník, čtverec a další tvary, kreslily základní grafomotorické prvky (čáru, kruh, ovál, oblouk, vlnovku, spirálu). Při činnostech se děti dostatečně dlouho soustředily, téměř všechny vždy dokončovaly stanovenou práci ve vymezeném čase. Při slovním vyjadřování dokázaly vyjádřit svůj názor v souvislých větách, při cvičení výslovnosti byly aktivní a spolupracovaly s učitelkami.

Výsledky vzdělávání žáků pedagogové průběžně sledují a porovnávají v rámci každodenního kontaktu. Pravidelné vyhodnocování probíhá na jednáních pedagogické rady. Třídní učitelé ve spolupráci s ostatními vyučujícími operativně a bezprostředně reagují na případné problémy v prospěchu nebo chování.

Pomoc žákům ohrožených školním neúspěchem je realizována v rámci pravidelného doučování a také zejména individuálním přístupem učitelů, což bylo možné sledovat přímo ve výuce. V letošním školním roce škola využila externí testování, čímž byl realizován jeden z koncepčních záměrů v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání. Výsledky testů v době inspekční činnosti škola ještě neobdržela.

Žáci jsou motivováni k zapojování do různých soutěží, informace a výsledky jsou prezentovány na webových stránkách školy. Úspěchy dosáhli žáci např. ve sportovních, dopravních a ve znalostních soutěžích (např. Bible a my – 3. místo v okresním kole, Stavíme z Merkuru – 4. místo v krajském kole). Využití přírodní školní zahrady ve výuce, její ocenění (1. místo v soutěži Přírodní a školní zahrady v Kraji Vysočina), zapojování do soutěží (Pěstuj, Zkoumej, Vyprávěj atd.) podporuje dosahování kvalitních výsledků nejen v rámci environmentální výuky.

Výuka je vhodně doplňována realizací projektů, exkurzemi s výukovým programem (ekocentra, firmy) a výlety. Realizovány jsou mnohé aktivity v rámci podpory čtenářské gramotnosti. Již tradiční Pasování žáků 1. ročníku na čtenáře probíhá ve spolupráci s Obecním úřadem a místní knihovnou. Starší žáci s pomocí učitelů věnují u této příležitosti Knížečku od velkých pro malé čtenáře – ukázkou z jejich tvůrčí činnosti. Spolupráce v této oblasti probíhá také s dětmi MŠ (Kdo nám přečte pohádku?). Jedná se o čtení žáků dětem před spaním. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti byla pozorována i v navštívených hodinách (práce s různými druhy textů, využití knihovny ve třídě, motivace k četbě a realizace četby knih dle vlastního výběru žáků).

Důležitým prvkem v rozvoji osobnosti žáků je také nabídka volnočasových aktivit, počet a zaměření realizovaných kroužků (například sportovní, dramatický, rukodělný, ...).

Zdrojem informací jsou velmi dobře vedené samostatné webové stránky a nástěnky v prostorách všech budov, kde je k dispozici převážná část veřejných dokumentů MŠ, ZŠ a ŠD. Pozitivní je úzký kontakt MŠ s 1. stupněm základní školy. Spoluprací učitelů jsou vytvářeny příznivé podmínky pro bezproblémový přechod dětí do základní školy (vzájemné návštěvy, osobní konzultace). Škole se daří organizovat společné akce např. exkurze, výlety, návštěvy divadelních představení, sportovní akce. Aktivně jsou rozvíjeny vztahy s okolními MŠ a ZŠ.

Partnerství je důležitou součástí koncepčních záměrů školy. Základem je pravidelná spolupráce se zřizovatelem, školskou radou a rodiči. Důležitým partnerem jsou také místní organizace (hasiči, myslivci či sportovní klub).

Závěry

Hodnocení vývoje

- vybudování školní přírodní zahrady s možností venkovní výuky (pro MŠ, ZŠ i ŠD)
- vybavení MŠ interaktivní tabulí s programy pro děti MŠ

Silné stránky

- výuka žáků v přírodní zahradě a přírodním koutku (skloubení propojení teoretických poznatků s praxí)
- učitelky mateřské školy využívají pro naplnění stanovených cílů široké spektrum vzdělávacích strategií (např. formy pohybových a didaktických her s pravidly, návštěvy ekocenter, práce s knihami a encyklopediemi, objevy a experimenty, práce s interaktivní tabulí, metody prožitkového, situačního a kooperativního učení...)
- děti mateřské školy dosahují velmi dobrých výsledků vzdělávání v oblasti samostatnosti, sebehodnocení a vzájemného hodnocení

- děti mateřské školy mají velmi dobré znalosti o živé a neživé přírodě a její ochraně, o zdravém životním stylu a ochraně zdraví

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- výuka cizích jazyků (absence vybavení ICT technikou v jazykové učebně umožňující jazykový rozvoj žáků – poslech, intonace, ...)

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zapracovat do výuky větší míru diferenciaci

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina pro příspěvkovou organizaci Základní škola a Mateřská škola Domamil vydaná obcí Domamil v souladu s usnesením zastupitelstva obce č. 69/4/2015 dne 2. 12. 2015, s platností od 1. 1. 2016
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 19. 3. 2018
3. Pověření na vedoucí pracovní místo ředitelky školy, s účinností od 1. 9. 2017, ze dne 3. 7. 2017
4. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky ZŠ a MŠ Domamil, příspěvkové organizace, s účinností od 1. 3. 2018, ze dne 15. 2. 2018
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Duhová školka s platností od 1. 9. 2016
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Davídek od 1. 9. 2012, 4. verze s platností od 1. 9. 2017
7. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s názvem Školní družina plná pohody s platností od 1. 9. 2017
8. Školní řád MŠ Domamil, s platností od 1. 9. 2017
9. Školní řád ZŠ, s platností od 29. 1. 2018
10. Vnitřní řád pro zájmové vzdělávání s platností od 4. 9. 2017
11. Vnitřní řád školní jídelny s platností od 4. 9. 2017
12. Plán úkolů a kontrol na školní rok 2017/2018
13. Školní matrika

14. Personální dokumentace školy
15. Dokumentace týkající se školního stravování
16. Směrnice pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, platnost od 1. 3. 2018
17. Zahajovací statistické výkazy pro školní rok 2017/2018
18. Kniha úrazů vedená od 5. 10. 2010 (od 28. 5. 2012 společné záznamy s MŠ, od 1. 9. 2017 má MŠ vlastní knihu úrazů)
19. Povolení výjimky z počtu žáků pro školní rok 2017/2018, ze dne 10. 7. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Mgr. Pavel Hudeček v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bc. Bohuslava Dvořáková v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

Mgr. Marie Nováková v. r.

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka

PhDr. Ludmila Slánská v. r.

V Jihlavě 31. 5. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Radmila Punčochářová, ředitelka školy

Mgr. Radmila Punčochářová, v. r.

V Domamili 6. 6. 2018